Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 14.05.2024 www.osw.waw.pl

Rekordowy miesiąc w ukraińskim eksporcie?

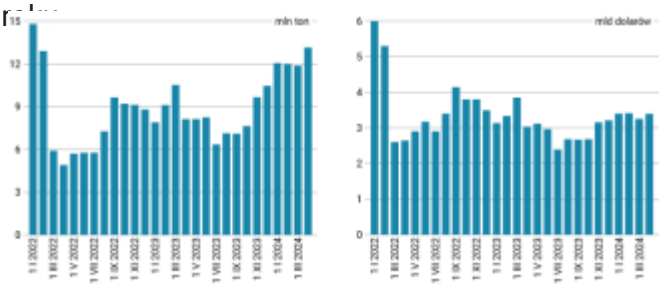
Sławomir Matuszak

W kwietniu Ukraina sprzedała za granicę 13,2 mln ton towarów o wartości 3,4 mld dolarów. Eksport zwiększył się o 1,3 mln ton (10,8%) w porównaniu z marcem br., a w stosunku do analogicznego miesiąca 2023 r. – o 5 mln ton (62%). Wicepremier i minister gospodarki Julija Swyrydenko poinformowała, że jest to najlepszy wynik od lutego 2022 r., kiedy rozpoczęła się rosyjska agresja na pełną skalę. Wzrost sprzedaży zagranicznej był możliwy dzięki m.in. otwarciu alternatywnego korytarza morskiego z portów tzw. wielkiej Odessy.

Komentarz

- Wyniki eksportu w kwietniu są rzeczywiście nieco wyższe (o 250 tys. ton) niż w lutym 2022 r., jednak w porównaniu ze styczniem 2022 r. (ostatnim pełnym miesiącem przed wybuchem wojny) – mniejsze o 1,6 mln ton (zob. wykres). Wzrost można zaobserwować, tylko jeśli uwzględnia się tonaż sprzedaży, a nie jej wartość. Dochody z eksportu towarów w kwietniu br. wynoszą bowiem o 36% mniej niż w lutym 2022 r. i o 43,5% mniej niż w styczniu tamtego roku. Są one też niższe niż w niektórych innych miesiącach 2022 i 2023 r. Wynika to przede wszystkim z niskich cen głównych towarów sprzedawanych przez Ukrainę (przede wszystkim produktów rolnych) na rynkach światowych.
- Zwiększenie wolumenów sprzedawanych towarów było możliwe przede wszystkim dzięki nowemu korytarzowi czarnomorskiemu, utworzonemu we wrześniu 2023 r. Pozwala on na eksport nie tylko żywności, lecz także innych towarów masowych, które przed wojną wysyłano głównie drogą morską. W tym kontekście warto wymienić rudy żelaza. O ile ich sprzedaż za granicę przed uruchomieniem korytarza utrzymywała się na poziomie ok. 1,5 mln ton miesięcznie, o tyle w kwietniu br. osiągnęła ona 3,5 mln ton. Ponadto wzrosła efektywność przewozów koleją – w okresie styczeń–kwiecień 2024 r. Ukrzaliznycia przewiozła 30,4 mln ton towarów przeznaczonych na eksport (w tym do portów), czyli o blisko 50% więcej niż w analogicznym okresie 2023 r.
- Wydaje się, że wyniki eksportu z kwietnia pod względem tonażu są zbliżone do maksymalnych, które można osiągnąć w obecnych warunkach i będzie je trudno przebić w kolejnych miesiącach. Prognozy dotyczące zbiorów zbóż i roślin oleistych, które stanowią około połowy całości eksportu, przewidują mniejszy urodzaj niż rok wcześniej. Z kolei na produkcji przemysłowej (i w konsekwencji w pewnym stopniu na sprzedaży zagranicznej) w najbliższym czasie negatywnie odbiją się wyłączenia prądu dla przedsiębiorstw – wprowadzone wskutek wznowienia pod koniec marca ostrzałów elektrowni ukraińskich przez wojska rosyjskie.

Wykres. Wolumen i wartość ukraińskiego eksportu w okresie styczeń 2022 – kwiecień 2024 r.



Źródło: Państwowa Służba Celna Ukrainy, Ministerstwo Infrastruktury Ukrainy.